

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 29 października 2021 r.

RPS-I.431.9.2021

Pani

Hanna Drabik

Dyrektor

Domu dla Dzieci „Moje Drzewko

Pomarańczowe”

ul. Żeromskiego 27 lok 1 U

90-736 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 122 w związku z art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.), zwaną dalej ustawą w Domu dla Dzieci „Moje Drzewko Pomarańczowe” przy ul. Żeromskiego 27 lok.1U, 90-736 w Łodzi (dalej Placówka) 10, 13 - 14 września 2021 r., przeprowadzona została kontrola w zakresie oceny realizacji standardu opieki i wychowania oraz zgodności zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami za okres od 1 listopada 2020 r. do 10 września 2021 r.

Kontrolę w trybie zwykłym, zgodnie upoważnieniami wydanymi przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego przeprowadzili pracownicy Oddziału do Spraw Rodziny Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:

1. Anna Kowalczyk - starszy specjalista (inspektor kierujący zespołem inspektorów), upoważnienie Nr 78/2021 z 27 sierpnia 2021 r,
2. Malwina Kazimierczak - starszy specjalista (członek zespołu inspektorów), upoważnienie Nr 77/2021 z 27 sierpnia 2021 r,

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

3. Michał Nester - starszy specjalista (członek zespołu inspektorów), upoważnienie Nr 76/2021 z 27 sierpnia 2021 r.

W okresie objętym kontrolą na stanowisku Dyrektora Placówki od 20 października 2020 r. do 31 maja 2021 r. zatrudniony był Pan Przemysław Padechowicz, który równocześnie pełnił funkcję wychowawcy i Prezesa Zarządu Fundacji „Moje Drzewko Pomarańczowe” (dalej Prezes Zarządu Fundacji). Uchwałą nr 1/05/2021 z 31 maja 2021 r. Rady Fundacji „Moje Drzewko Pomarańczowe” (dalej Rada Fundacji) został odwołany z funkcji Dyrektora Placówki a powołana na to stanowisko została Pani Hanna Drabik. Ponadto, Uchwałą Nr 1/07/2021 z 28 lipca 2021 r. Rada Fundacji odwołała Pana Przemysława Padechowicza z funkcji Prezesa Zarządu Fundacji.

W toku kontroli zbadano dokumenty dotyczące realizacji standardu opieki i wychowania oraz zgodności zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami, a także przyjęto wyjaśnienia w zakresie tematyki objętej kontrolą, złożone przez Dyrektora Placówki, Prezesa Fundacji - Panią Annę Kilańską oraz członka Rady Fundacji. Ustalono następujący stan faktyczny.

(Dowody kontroli str. 1-43)

I. Stan organizacyjno-prawny jednostki kontrolowanej

Dom dla Dzieci „Moje Drzewko Pomarańczowe” jest placówką opiekuńczo-wychowawczą typu specjalistyczno-terapeutycznego przeznaczoną dla 7 dzieci, prowadzoną na zlecenie Miasta Łodzi przez Fundację „Moje Drzewko Pomarańczowe” w Łodzi (dalej Fundacja). Zezwolenie na prowadzenie Placówki, Fundacja otrzymała na czas nieokreślony na podstawie decyzji Wojewody Łódzkiego z 14 października 2020 r.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał statut Placówki nadany Uchwałą Nr 2/07/2020 Zarządu Fundacji Moje Drzewko Pomarańczowe (dalej Zarząd Fundacji) z 6 lipca 2020 oraz Uchwałą Nr 1/06/2021 z 7 czerwca 2021 r. Zasady organizacji wewnętrznej normował regulamin organizacyjny nadany Uchwałą nr 2/10/2020 z 26 października 2020 r.

W § 2 regulaminu określono, że Placówka *jest koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla 7 dzieci, realizującą zadania z zakresu systemu pieczy zastępczej*. Powyższe jest niezgodne z wnioskiem Zarządu Fundacji z 27 lipca 2020 r. o wydanie zezwolenia na prowadzenie Placówki. W przedmiotowym wniosku podmiot prowadzący wskazał, że Placówka będzie typem specjalistyczno-terapeutycznym. Ponadto, w § 27 regulaminu organizacyjnego Placówki wskazano, że *pobyt dziecka może*

zostać przedłużony do najwyżej 24 roku życia, jeżeli dziecko spełnia następujące kryteria: objęte jest edukacją i kontynuuje naukę w mieście Łodzi(...). Przywołany zapis jest niezgodny z art. 37 ust. 2 ustawy, który stanowi, że osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej, za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, jeżeli uczy się w szkole, uczelni, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego lub legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się w szkole, w uczelni, na kursach, jeżeli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego. Przywołane zapisy regulaminu organizacyjnego stanowią nieprawidłowość.

Weryfikacji poddano ewidencję dzieci, w wyniku tej czynności stwierdzono, że nie zawierała informacji dot. daty i miejsca urodzenia dziecka, natomiast zawierała szereg dodatkowy danych tj. data przybycia, data skreślenia/miejsce odejścia, PESEL, sygn. akt, osoba przyjmująca. Powyższe jest niezgodne z zapisami § 17 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U z 2011 r. Nr 292 poz. 1720), (zwanym dalej rozporządzeniem). Rozporządzenie wskazuje katalog zamkniętych danych, które winna zawierać prowadzona ewidencja, tym samym dobrowolne rozszerzanie bądź pomijanie katalogu informacji stanowi nieprawidłowość.

W okresie objętym kontrolą w Placówce przebywało 8 wychowanków w wieku od 4 do 15 lat; troje dzieci w wieku poniżej 10. roku życia umieszczono wraz ze starszym rodzeństwem. Według stanu na dzień kontroli w Placówce przebywało 7 dzieci. Ustalono, że w okresie od 13 listopada 2020 r. do 29 stycznia 2021 r., bez zgody Wojewody Łódzkiego przekroczono dopuszczalną liczbę dzieci przebywających w Placówce.

Kontrolujący ustalili, że dzieci umieszczone w Placówce przebywały wcześniej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego funkcjonujących na terenie Miasta Łodzi. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi wydał skierowania dla wszystkich dzieci.

(Dowody kontroli str. 44-156)

II. Zgodność zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

W okresie objętym kontrolą zatrudnienie pracowników odbiegało od regulacji zawartych we wniosku Zarządu Fundacji z 27 lipca 2020 r. o wydanie zezwolenia na

prorowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej, złożonego do Wojewody Łódzkiego, jak i regulaminu organizacyjnego Placówki w następującym zakresie:

1. We wniosku wskazano, że Dyrektor Placówki Pan Przemysław Padechowicz będzie wspierał pracę pedagoga oraz wykonywał obowiązki terapeuty i pracownika socjalnego. Organowi nadzoru nie okazano dokumentacji potwierdzającej realizację tych czynności. Z pisemnych wyjaśnień wynika, że *Fundacja nie zatrudniała profesjonalnego pracownika socjalnego lecz korzystała z zasobów kadrowych Fundacji Gajusz na mocy Porozumienia o współpracy między Fundacją Gajusz a Fundacją Moje Drzewko Pomarańczowe z 16.06.2020 r.*
2. We wniosku określono, że Fundacja zatrudni co najmniej: 4 wychowawców, pedagoga, pielęgniarkę oraz pracownika administracyjnego natomiast w § 8 regulaminu organizacyjnego zawarto zapis, że Dyrektor realizuje zadania przy pomocy głównego księgowego oraz samodzielnych stanowisk: wychowawcy, pedagoga, psychologa, pracownika socjalnego, pracownika do spraw księgowości oraz pracownik do spraw administracyjnych.

Analizy zgodności zatrudnienia pracowników dokonano wobec wszystkich osób pracujących z dziećmi. Ustalono, że:

- a) w okresie objętym kontrolą zatrudnionych było 17 osób tj. 2 Dyrektorów, 14 wychowawców, 1 pedagog. Od momentu utworzenia Placówki tylko 3 wychowawców pracuje w niej nadal. Powyższe wskazuje na dużą rotację wychowawców i częste zmiany wychowawcy kierującego procesem wychowawczym. Zaznaczyć należy, że wszystkie dzieci przed umieszczeniem w Placówce przebywały w innych placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego. Zgodne z zaleceniami Rzecznika Praw Dziecka z 26 października 2015 r. dotyczącymi pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, placówka winna tworzyć warunki do stabilnych, indywidualnych relacji dziecka z wychowawcą i innymi osobami, które wspierają działania wychowawcze placówki opiekuńczo-wychowawczej.
- b) 10 osób było zatrudnionych na umowę zlecenie, a 8 w formie samozatrudnienia, jedna osoba od 13.11.2020 do 31.05.2021 r na umowę zlecenie, natomiast od 01.06.2020 r. w formie samozatrudnienia;
- c) żadna osoba nie była zatrudniona na podstawie umowy o pracę;
- d) w Placówce nie był zatrudniony psycholog. Pomoc i wsparcie psychologiczne zapewniało Centrum Terapii i Pomocy dla Dziecka i jego Rodziny Cukinia na mocy porozumienia o współpracy z Fundacją Gajusz;

- e) Pan Przemysław Padechowicz w okresie od 20.10.2021 r. do 31.05.2021 r. w oparciu o umowę zlecenie zatrudniony był na stanowisku Dyrektora Placówki, a od 27.10.2021 r. do 31.05.2021 r. na podstawie odrębnej umowy zlecenie wykonywał obowiązki wychowawcy. Z udostępnionych harmonogramów czasu pracy wynika, że nie był w nich uwzględniony jako wychowawca;
- f) wszystkie osoby posiadały kwalifikacje wskazane w art. 98 ust 1 ustawy;
- g) wszystkie osoby spełniały wymogi określone w art. 98 ust. 3 pkt.1-3 ustawy;
- h) w każdym przypadku brakowało informacji, o której mowa w art. 21 ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym tj. wygenerowanego wydruku z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym (zwanym dalej Rejestrem). Powyższe stanowi naruszenie art. 21 ustawy, a niewypełnienie tego obowiązku jest obwarowane sankcjami karnymi. 4 października 2021 r. Prezes Fundacji przedstawił Wojewodzie Łódzkiemu oświadczenie informujące, że wszystkie osoby współpracujące z Placówką zweryfikowano w Rejestrze, nie dołączając wygenerowanego wydruku z Rejestru, w związku z czym nie przyjęto wyjaśnień w powyższym zakresie;
- i) w przypadku 4 wychowawców oraz Dyrektora Placówki Pana Przemysława Padechowicza brakowało zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do wykonywania tej pracy, co jest niezgodne z art. 97 ust.3 pkt. 6 oraz art. 98 ust. 3 pkt. 4 ustawy;
- j) wszystkie osoby pracujące z dzieckiem posiadały pisemny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności ustalony przez Prezesa Zarządu Fundacji. W przypadku pedagoga, pomimo że jego zadania regulował ww. dokument oraz §11 Regulaminu Organizacyjnego, ww. nie prowadził arkuszy badań i obserwacji pedagogicznych, kart udziału w zajęciach, diagnoz psychofizycznych. Z oświadczenia Dyrektora z 13 września 2021 r. wynika, że pedagog w placówce zajmuje się kontaktami z rodziną biologiczną, towarzyszy w wyjściach dzieci z rodzinami biologicznymi, prowadzeniem dokumentacji związanej z kontaktami z rodzinami biologicznymi, organizacją zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, tworzeniem genogramów oraz współpracą z sądami i innymi instytucjami; przebywa na terenie placówki podczas niektórych odwiedzin dzieci przez rodziny biologiczne.

Zgodnie z art. 99 ust. 4 ustawy Placówka przy zapewnianiu opieki lub wychowania nad dzieckiem przebywającym w placówce opiekuńczo-wychowawczej korzystała z pomocy 12 wolontariuszy. Świadczyli oni usługi m.in.: pielęgniarские, pedagogiczne, a także

organizowali czas wolny dzieciom. Analizie poddano spełnianie przez wolontariuszy wymogów zawartych w art. 98 ust. 3 pkt 1-4 w związku z art. 99 ust. 4 ustawy. Z udostępnionej dokumentacji wynika że 11 z 12 wolontariuszy spełniało wymogi zawarte w art. 98 ust. 3 pkt 1 – 4 ustawy. W odniesieniu do 1 wolontariusza brakowało w dokumentacji oświadczeń oraz zaświadczenia lekarskiego, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt. 1- 4 ustawy, co stanowi nieprawidłowość.

(Dowody kontroli str. 157- 290)

III. Zapewnienie standardu opieki i wychowania w Domu dla Dzieci Moje Drzewko Pomarańczowe

Zgodnie z art. 105 ust. 1 ustawy placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach. Z analizy dokumentacji dzieci umieszczonych w Placówce wynika, że 2 posiadało orzeczenie o niepełnosprawności, w tym 1 dziecko było podopiecznym Hospicjum Domowego Fundacji Gajusz; 2 dzieci miało stwierdzone zaburzenia aktywności i uwagi. Dodatkowo, u 3 dzieci wystąpiły znaczne opóźnienia szkolne, a wobec 1 dziecka stwierdzono zaburzenia opozycyjno-buntownicze. W okresie objętym kontrolą w Placówce przebywało 8 wychowanków, z czego w 2021 r. z powodu choroby 1 z dzieci zmarło. Mając na uwadze ich wiek, problemy, potrzeby, stan zabezpieczenia kadrowego oraz stan epidemii ogłoszony w Polsce, weryfikacji poddano zapewnienie standardu opieki i wychowania. Ustalono następujący stan faktyczny:

1. Organizacja pracy wychowawczej

Za właściwą organizację pracy wychowawczej w Placówce odpowiadał jej Dyrektor. Dyrektor Placówki złożył pisemne oświadczenie, że nie posiada grafików sporządzonych na miesiące listopad i grudzień 2020 r. Z uwagi na nie okazanie grafików za ww. miesiące, nie potwierdzono faktu sprawowania w tym okresie właściwej opieki nad dziećmi. Analizie poddano przedłożone grafiki za okres od stycznia 2021 r. do września 2021 r. Na podstawie okazanych dokumentów tj. grafiki, raporty przebiegu pracy oraz liczby dzieci umieszczonych w Placówce wynika, co następuje:

- a) w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 10 września 2021 r. wychowankom zapewniono całodobową opiekę i wychowanie. Opiekę nad dziećmi w godzinach nocnych, zgodnie z §11 ust. 2 rozporządzenia, sprawowano w sposób bieżący i stały. Raporty przebiegu pracy wypełniane były w sposób ogólnikowy, zawierały lakoniczne informacje. Ponadto, w raportach przebiegu pracy w godzinach nocnych za lipiec 2021 r.

brakowało odnotowywania godzin przeprowadzonych obchodów nocnych, co stanowi naruszenie §12 ust. 2 rozporządzenia;

- b) organizacja pracy wychowawczej uwzględniała warunki określone w § 13 ust. 2 rozporządzenia;
- c) przy zapewnianiu opieki i wychowania nad dziećmi przebywającymi w Placówce oraz przy wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań korzystano z pomocy wolontariuszy;
- d) w grafikach nie były uwzględnione/wyszczególnione dyżury wychowawcze w następujących terminach:
 - od 27 marca do 12 kwietnia 2021 r. Powodem powyższej sytuacji było potwierdzenie 2 przypadków zachorowania na COVID-19. Dyrektor Placówki w porozumieniu PSSE w Łodzi, Radą Fundacji podjął decyzję aby pozostałe dzieci odbywały kwarantannę poza siedzibą Placówki. O powyższej decyzji Pan Przemysław Padechowicz pismem z 26 marca 2020 r. poinformował Sąd Rodzinny dla Łodzi- Śródmieścia w Łodzi, PSSE w Łodzi. Nie okazano dokumentacji potwierdzającej zawiadomienie organów nadzorujących i kontrolujących Placówkę tj. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi oraz Wojewody Łódzkiego, co stanowi naruszenie art. 38c ustawy;
 - od 12 do 19 maja 2021 r.; od 18 do 31 lipca 2021 r. oraz od 2 do 9 sierpnia 2021 r. Placówka była zamknięta, ponieważ wszystkie dzieci przebywały na zorganizowanych wyjazdach wypoczynkowych. Zaznaczyć należy, że zgodnie z dokumentami prawnymi jednostki, Placówka zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie. Tym samym całkowite jej zamknięcie chociażby na czas wyjazdów wypoczynkowych pozostaje w sprzeczności z tymi dokumentami. Ponadto, do organów nadzorujących i kontrolujących Placówkę tj. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Centrum Administracyjnego Pieczy Zastępczej w Łodzi (od lipca 2021 r.) oraz Wojewody Łódzkiego, nie wpłynęła żadna informacja o przerwie w funkcjonowaniu Placówki.

2. Wyżywienie dostosowane do potrzeb dziecka, jego potrzeb rozwojowych, kulturowych i religijnych oraz stanu zdrowia

W okresie kontrolowanym dzieci przebywające w Placówce, zgodnie z opinią dietetyka klinicznego, wymagały specjalistycznej opieki w zakresie doradztwa oraz leczenia żywieniowego. W Placówce nie zatrudniono kucharki; obiady zgodnie z zaleceniami dietetyka klinicznego przygotowywane były przez firmy cateringowe. Posiłki tj. śniadanie,

drugie śniadanie, podwieczorki i kolacje przygotowywane były przez wychowawców z produktów spożywczych wskazanych przez dietetyka. Ponadto, ustalono, że szkoła prywatna, do której uczęszczały dzieci zapewniała całodzienne wyżywienie tj. śniadanie, obiad oraz podwieczorek.

Obowiązująca w Placówce zasada zdrowego żywienia, która oparta została na zaleceniach dietetyka klinicznego, wdrażana była przez Dyrektora Placówki i pracowników w życie codzienne wychowanków. Stwierdzono, że dzieci miały zapewniony całodobowy dostęp do produktów żywnościowych i napojów oraz zapewniano im odpowiednie produkty żywnościowe. Jednakże, jak wynika z przeprowadzonej z dziećmi ankiety, wychowankowie nie mieli wpływu na wybór posiłków m.in. ze względu na wytyczne zawarte przez dietetyka.

3. Dostęp do opieki zdrowotnej i zaopatrzenie w produkty lecznicze i wyroby medyczne.

Wychowankom zapewniano dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Wszyscy wychowankowie posiadali ubezpieczenie zdrowotne i byli zapisani do lekarza pierwszego kontaktu (w ramach podstawowej opieki zdrowotnej). W przypadku braku możliwości skorzystania ze świadczeń zdrowotnych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia, świadczenia zdrowotne realizowano w gabinetach prywatnych. W pierwszym miesiącu pobytu dzieci współpracujący z Fundacją lekarz przeprowadzał szczegółowy wywiad lekarski wraz z badaniem dzieci oraz wydawał zalecenia do dalszej realizacji. Stosownie od zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte były specjalistyczną opieką w poradniach.

Za kontakty z lekarzami, realizację recept i wydawanie leków odpowiadał Dyrektor Placówki i wychowawcy (zgodnie z *Procedurą podaży leków i gospodarowania lekami*). W okresie kontrolowanym 4 dzieci przyjmowało leki na stałe, prowadzona była ewidencja wydawanych leków. Medykamenty przechowywane były w szafce zamykanej na klucz w osobnym pokoju. W okresie podlegającym kontroli jedno z dzieci było hospitalizowane.

4. Wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, środki higieny osobistej oraz zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego.

Na podstawie informacji udzielonej przez Dyrektora Placówki oraz wizytacji pomieszczeń i wyposażenia dzieci, stwierdzono, że posiadały one odzież i obuwie w odpowiedniej ilości i adekwatne do pory roku. Zabezpieczone były również w odpowiednie środki higieny osobistej.

Wszelkich zakupów dokonywano według indywidualnych potrzeb wychowanka. Dzieci same wybierały odzież, a za zakup odpowiadał wychowawca kierujący procesem

wychowawczym dziecka. Powyższe było świadomym działaniem o charakterze terapeutycznym. Wychowawcy kierujący procesem wychowawczym dziecka prowadzili ewidencję odzieży i rzeczy wartościowych dziecka (zakładaną w dniu przyjęcia do Placówki), w której systematycznie uzupełniają informacje o stanie liczbowym obuwia i odzieży.

5. Zapewnienie kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci.

W okresie kontrolowanym obowiązywał Regulamin przyznawania kwoty do własnego dysponowania przez dziecko tzw. „kieszonkowego”, wprowadzony przez Dyrektora Placówki Zarządzeniem Nr 1/11/2020 z dnia 2 listopada 2020 r. i zmieniony Zarządzeniem Nr 3/06/2021 z 1 czerwca 2021 r. Zgodnie z jego zapisami maksymalna kwota kieszonkowego może przekroczyć 120,00 zł, zapis ten stanowi naruszenie § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia.

Z analizy przedłożonych dowodów wewnętrznych (wydruki księgowo) stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- a) brak wypłaty kieszonkowego dla wszystkich dzieci kolejno w miesiącach listopad 2020 r. oraz styczeń 2021 r., pozbawienie 4 wychowanków wypłaty środków w miesiącach marzec i kwiecień 2021 r.;
- b) przypadki okresowego pozbawiania kieszonkowego wychowanków, przeznaczając środki na pokrycie kosztów napraw szkód dokonanych przez dzieci. Stosowanie ww. środka wychowawczego nie zostało uregulowane w rozporządzeniu i stanowi jego naruszenie;
- c) wypłaty kieszonkowego dziecku poniżej 5 roku życia w miesiącach: grudzień 2020 r., maj 2021 r. oraz czerwiec 2021 r.;
- d) wypłatę kieszonkowego, powyżej maksymalnej wysokości określonej § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w lipcu 2021 r. dla jednego dziecka.

Z oświadczenia Dyrektora Placówki wynika, że w poszczególnych miesiącach epidemii kieszonkowe było przekazywane w formie rzeczowej - wychowankowie sami decydowali co chcą zakupić oraz byli zapoznawani z cenami. Nie przyjęto pisemnych wyjaśnień dot. braku udokumentowania wypłaty dzieciom ww. środków finansowych. Zaznacza się, że kieszonkowe to kwota do własnego dysponowania przez wychowanków a jej wypłata (pobranie środków) winna być każdorazowo potwierdzana przez dziecko własnoręcznym podpisem.

6. Dostęp do nauki oraz zaopatrzenie w podręczniki, pomoce i przybory szkolne.

Na dzień kontroli 6 wychowanków objętych było obowiązkiem szkolnym. W trakcie roku szkolnego 2020/2021 Dyrektor Placówki podjął decyzję o zmianie szkoły podstawowej

dla 3 dzieci. Od 18 stycznia 2021 r. dzieciom zmieniono szkołę publiczną na szkołę prywatną, posiadającą uprawnienia szkoły publicznej, prowadzoną przez Prowincję Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny Zakonu Braci Mniejszych. W roku szkolnym 2021/2022 naukę w prywatnej placówce rozpoczęło 4 wychowanków, 1 dziecko kontynuowało naukę w państwowej placówce a 1 z wychowanków rozpoczął naukę w technikum. Ponadto, 1 dziecko uczęszczało do przedszkola. Z oświadczenia Dyrektora Placówki wynika, że dzieci realizowały obowiązek szkolny w szkole prywatnej pokrywając czesne ze środków pochodzących ze świadczenia, o którym mowa w art. 113a ustawy - dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego. Zmiana szkoły z publicznej na placówkę prywatną miała na celu objęcie dzieci indywidualnym programem dostosowanym do ich potrzeb oraz prowadzącym do wyrównania ich szans edukacyjnych. Szkoła zapewniała pomoc w nauce i nadrabianiu zaległości szkolnych, zajęcia wyrównawcze oraz zapewniała wsparcie specjalistyczne i diagnostykę.

W momencie umieszczenia dzieci w Placówce w roku szkolnym 2020/2021 trwała już nauka w systemie zdalnym. W związku z tym, Dyrektor Placówki zobowiązany był zapewnić dzieciom dostęp do odpowiedniego sprzętu komputerowego i multimedialnego. Wychowankowie w okresie nauki online korzystali ze sprzętu użyczonego Placówce przez 2 Fundacje (6 laptopów i tablet). W IV kwartale 2020 r. Placówka otrzymała wsparcie w ramach projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego realizowanego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej przy współudziale Wojewody Łódzkiego w postaci 2 laptopów (nie okazano w trakcie oględzin), telewizora oraz urządzenia wielofunkcyjnego.

Z informacji Dyrektora Placówki wynika, że wszystkie dzieci dowożone były do szkół przez wychowawcę mającego do tego stosowne uprawnienia lub taksówką, dodatkowo starsi wychowankowie mogli korzystać z publicznej komunikacji miejskiej.

Dzieci zaopatrzone w podręczniki szkolne (podręczniki szkolne dla dzieci uczących się w szkołach podstawowych zapewniane były zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa przez szkoły), pomoce oraz przybory szkolne. Część artykułów szkolnych pochodziła od darczyńców.

7. Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych, organizacja wypoczynku.

Dyrektor Placówki oraz kadra w niej zatrudniona wprowadzała w życie codzienne domowników ograniczenia w zakresie korzystania z telewizji i Internetu, chcąc w ten sposób

zwrócić uwagę dzieci na aktywność fizyczną i efektywne spędzanie czasu wolnego. Z przeprowadzonej ankiety wynika, że ograniczenia w korzystaniu z nowoczesnej technologii dzieci odbierały jako karę.

Z uwagi na sytuację epidemiczną oferta i możliwości udziału w różnych formach zajęć była ograniczona. Mimo to, wychowankowie Placówki brali udział w zajęciach rozwijających indywidualne zainteresowania, w tym zajęcia budowania z klocków lego - 3 wychowanków, zajęcia szachowe - 3 wychowanków, treningi piłki nożnej - 3 wychowanków. Ponadto, 1 dziecko pobierało lekcje jazdy konnej i 1 wychowanek uczył się gry na skrzypcach. Wszystkim wychowankom zapewniono zorganizowany wypoczynek letni.

8. Dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych.

Placówka zapewniała dostęp do zajęć wychowawczych, socjoterapeutycznych, korekcyjnych, kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutycznych, rekompensujących braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujących do życia społecznego, natomiast dzieciom niepełnosprawnym rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne realizowane wyłącznie przez podmioty zewnętrzne. Spotkania odbywały się na terenie Centrum Terapii i Pomocy Dziecku i Jego Rodzinie Cukinia lub zdalnie. Na podstawie okazanej dokumentacji stwierdzono, że w ww. zajęciach brało udział siedmioro dzieci, a dobór zajęć był uwarunkowany wskazaniem zawartymi w *Aktualizacji diagnozy dziecka*. Dodatkowo czworo dzieci, które uczęszczało do szkoły prywatnej, miało w niej zapewniony dostęp do ww. zajęć.

Z analizy przedstawionych dokumentów wynika że:

- a) 1 wychowanek – korzystał m.in.: z konsultacji behawioralnych oraz fizjoterapii ze względu na niepełnosprawnością ruchową,
- b) 1 wychowanek - korzystał m.in. z terapii traumy, porad środowiskowych w okresie od 4.11.2020 r do 19.08.2021 r, wizyty odbywały się regularnie w odstępach cotygodniowych, ponadto korzystał ze wsparcia psychologa i pedagoga szkolnego,
- c) 1 wychowanek - korzystał m.in. z zajęć terapeutycznych, socjoterapeutycznych, wyrównawczych na terenie szkoły,
- d) 1 wychowanek - korzystał m.in. z terapii środowiskowej w okresie od 12.01.2021 do 4.02.2021 co tydzień, ponadto w szkole objęty był zajęciami wyrównawczymi, rewalidacyjnymi i kształtowania umiejętności społecznych,
- e) 1 wychowanek - korzystał co tydzień ze wsparcia neurologopedycznego oraz z zajęć hipoterapii w okresie od 05.06.2021 do 01.07.2021, ponadto w szkole objęty był

zajęciami wyrównawczymi, rewalidacyjnymi i kształtowania umiejętności społecznych,

- f) 1 wychowanek – korzystał z konsultacji, psychologicznych, neurologopedycznych, psychiatrycznych, behawioralnych oraz hipoterapii,
- g) 1 wychowanek – korzystał z hipoterapii i terapii logopedycznej. Ponadto uczestniczył w zajęciach rewalidacyjnych i kształtowania umiejętności społecznych w ramach uczęszczania do szkoły.

Mimo, że Placówka jest typem specjalistyczno-terapeutycznym i sprawuje opiekę nad dziećmi o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, wymagających stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii oraz wymagających wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych, w okresie objętym kontrolą w Placówce nie byli zatrudnieni specjaliści (psycholog, terapeuta). W celu realizacji ustawowych obowiązków i standardów określonych w rozporządzeniu korzystano z pomocy wolontariuszy, organizacji pozarządowych oraz specjalistów zatrudnionych w podmiotach zewnętrznych. Ustalono że spotkania z terapeutami na terenie Placówki realizowane były jedynie w sytuacjach kryzysowych, wymagających interwencji. Powyższe nie stanowi naruszenia regulacji prawnych, jednakże wskazanym byłoby zatrudnienie kadry specjalistycznej w Placówce, która w znacznym stopniu mogłaby wpłynąć na jakość opieki i wsparcia udzielanego bezpośrednio wychowankom w niej przebywających.

9. Warunki bytowe.

Placówka usytuowana jest w parterowej oficynie kamienicy przy ulicy Żeromskiego 27 lokalu 1U o powierzchni 168 m². W budynku Placówki znajdowała się kuchnia, salon z jadalnią, 4 pokoje dla dzieci, pralnia, 3 łazienki. Pokoje dzieci były nie większe niż 3 osobowe, każdy z nich był właściwie oświetlony, o powierzchni zapewniającej przechowywanie rzeczy osobistych i swobodne korzystanie z wyposażenia. W okresie objętym kontrolą jedno z pomieszczeń Placówki było zagospodarowane przez Fundację jako tzw. pomieszczenie administracyjne. Od dnia 16 czerwca 2021 r. administracja Fundacji została przeniesiona do Centrum Terapii i Pomocy dla Dziecka i Jego Rodziny Cukinia przy ulicy Piotrkowskiej 17. Placówka dysponuje wewnętrznym ogródkiem, który jest otoczony z czterech stron ścianami sąsiednich budynków. Ogród, z którego mogą korzystać dzieci jak i personel Placówki częściowo został wyłożony kostką brukową, częściowo trawiasty.

Stwierdzono, że Placówka zapewniała dzieciom standardy określone w § 18 ust. 3 rozporządzenia.

Reasumując powyższe stwierdzić należy, że w okresie objętym kontrolą Placówka realizowała podstawowe zadania określone w ustawie, jednakże sposób ich realizacji odbiega od przyjętych ustawowo norm. Z pisemnego oświadczenia Rady Fundacji z 23.09.2021 r. wynika, że *pod koniec listopada 2020 r. okazało się, że Zarząd i dyrekcja nie radzą sobie z dokumentacją, bieżącą organizacją funkcjonowania dzieci, z umowami, badaniami pracowniczymi oraz wieloma innymi sprawami. Jednocześnie odbyły się szkolenia z traumy, wychowania w ujęciu behawioralnym, z więzi oraz prowadzenia dokumentacji. Dyrektor nie uczestniczył w tych szkoleniach z braku czasu oraz sporadycznie brał udział w spotkaniach ze specjalistami. (...) Dlatego została zmieniona Rada Fundacji. (...) Wychowawcy, źle zarządzani, przestali sobie radzić z problemami dzieci. Był to dramatyczny czas dla wszystkich. Śmierć dziecka, zmiana pracowników, coraz bardziej nerwowa współpraca, a właściwie jej brak, z Dyrektorem i Zarządem. (...) w dniu 28 lipca 2021 roku odwołaliśmy cały zarząd fundacji MDP. Wdrażany program naprawczy polega m.in. na: stabilizacji emocjonalnej dzieci, szkoleniu pracowników oraz dostosowaniu dokumentacji do obowiązujących przepisów prawa.*

(Dowody kontroli str.36-38, 291-407)

IV. Prowadzenie dokumentacji wychowanków

Weryfikacji poddano prawidłowość prowadzenia dokumentacji dla wszystkich dzieci umieszczonych w Placówce, wymaganej przepisami rozporządzenia.

1. Diagnozy psychofizyczne.

Dokumentacja dzieci zawierała m.in.: diagnozy psychofizyczne sporządzone w innych jednostkach instytucjonalnej pieczy zastępczej, opinie z Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w sprawie m.in.: objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły lub placówki oświatowej, wstępne oceny procesów integracji sensorycznej, wstępne diagnozy psychologiczne opracowane w Centrum Terapii i Pomocy dla Dziecka i jego Rodziny Cukinia oraz aktualizacje diagnozy dziecka. Dyrektor Placówki wyjaśniła, że powyższe dokumenty traktowane jako całość obejmowały zakres informacji, które mają być uwzględnione w diagnozie psychofizycznej, o której mowa w § 14 rozporządzenia. Po zmianie Dyrektora zlecono zebranie informacji do jednego dokumentu nazywanego „*aktualizacja diagnozy dziecka*”, przy czym nazwa tego dokumentu jest niezgodna z nazewnictwem stosowanym w rozporządzeniu.

Z analizy ww. dokumentów wynika, że:

- a) diagnozy sporządzone były dla 7 dzieci przebywających w Placówce, w terminie od 187 do 207 dni od umieszczenia w Placówce, co stanowi naruszenie § 14 ust.1 rozporządzenia, bowiem diagnozę psychofizyczną dziecka sporządza się niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- b) w przypadku wychowanka, który zmarł nie sporządzono diagnozy;
- c) diagnozy opracowane były przez osobę nieuprawnioną, zatrudnioną na stanowisku koordynatora procesu terapeutycznego, posiadającą tytuł zawodowy licencjata na kierunku pedagogika. Zgodnie z § 14 ust. 2 rozporządzenia diagnozę sporządza psycholog lub pedagog, natomiast art. 98 ust.1 pkt.2-3 ustawy szczegółowo określa kwalifikacje jakie winien posiadać pedagog tj. tytuł zawodowy magistra na kierunku pedagogika albo pedagogika specjalna oraz psycholog tj: prawo wykonywania zawodu psychologa w rozumieniu ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów.
- d) żadna z 7 diagnoz nie uwzględniała, wskazań dotyczących pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz przygotowania dziecka do usamodzielnienia, co jest niezgodne z §14 ust.4 pkt. 4 – 5 rozporządzenia.

Zauważyć trzeba, że diagnoza psychofizyczna dziecka jest dokumentem, który powinien zostać sporządzony w sposób rzetelny i profesjonalny. Prawidłowe sporządzenie diagnozy jest bardzo istotne, ponieważ na jej podstawie opracowuje się plan pomocy dziecku, adekwatny do jego potrzeb.

2. Plan Pomocy Dziecku

Analizie poddano 18 Planów Pomocy Dziecku (dalej plany) sporządzonych dla 8 wychowanków i ustalono co następuje:

- a) plany sporządzane były w terminie od 1 do 199 dni od umieszczenia dzieci w placówce;
- b) 6 planów opracowano przed sporządzeniem diagnozy psychofizycznej dziecka, co jest niezgodne z § 15 ust. 1 rozporządzenia;
- c) 2 plany zostały opracowane przez inne osoby aniżeli wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, co jest niezgodne z § 15 ust. 1 rozporządzenia;
- d) żaden plan nie był modyfikowany pomimo zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, tworzono natomiast kolejny plan pomocy dziecku co jest niezgodne z § 15 ust. 5 pkt. 1 rozporządzenia;

- e) w przypadku 3 osobowego rodzeństwa w opracowanych planach wyznaczono nieadekwatny cel pracy z dzieckiem tj. powrót dziecka do rodziny biologicznej pomimo że dzieci zostały zakwalifikowane do przysposobienia.

3. Karty Pobytu Dziecka.

Analizie poddano wszystkie karty pobytu dziecka sporządzone w okresie kontrolowanym dla wszystkich wychowanków. Karty zawierały obszary, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia oraz uzupełniane były nie rzadziej niż co miesiąc co jest zgodne z § 17 ust.4 rozporządzenia. Prowadzona w tym zakresie dokumentacja nie budzi zastrzeżeń.

4. Arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych.

Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia w placówce opiekuńczo-wychowawczej dla każdego dziecka prowadzi się: kartę udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga, lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu, o ile dziecko tego wymaga oraz arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych.

Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora Placówki z dnia 13 września 2021 r. *zatrudniony w niej pedagog nie prowadził arkuszy badań i obserwacji pedagogicznych, kart udziału w zajęciach i diagnoz psychofizycznych. Kontrolujący zwrócili uwagę, że wg. zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pedagoga do jego zadań należy m.in.: prowadzenie dokumentacji dzieci w zakresie pedagogicznym. Brak prowadzenia przez pedagoga dokumentacji określonej w § 17 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia stanowi nieprawidłowość.*

(Dowody kontroli str.408-771)

V. Działalność zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka

Działalność zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka (dalej Zespół) została poprawnie określona w § 6 Regulaminu Organizacyjnego Placówki.

W okresie kontrolowanym odbyło się 6 posiedzeń Zespołu w terminach: 08.01.2021 r. (dla 4 dzieci), 13.01.2021 r. (dla 4 dzieci), 28.04.2021 r. (dla 1 dziecka), 11.05.2021 r. (dla 3 dzieci), 25.05.2021 r. (dla 3 dzieci) oraz 25.08.2021 r. (dla 3 dzieci). Z analizy dokumentacji wynika, że Zespoły odbywały się w formie hybrydowej w siedzibie Fundacji Gajusz (4 spotkania) oraz w siedzibie Centrum Terapii i Pomocy dla Dziecka i jego Rodziny Cukinia (2 spotkania).

Na podstawie analizy 18 protokołów z posiedzeń Zespołu wynika, że wszystkie posiedzenia odbyły się z zachowaniem terminu wskazanego w art. 138 ust. 1 ww. ustawy.

W kwestii składu osób biorących udział w Zespołach ustalono, że w ich posiedzeniach uczestniczyły osoby wskazane w art. 137 ust. 1 pkt 1-6 ustawy. W związku z ogłoszonym stanem epidemii przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, właściwego ośrodka adopcyjnego oraz inni upoważnieni członkowie zespołu, uczestniczyli w formie online. Zwrócono uwagę, że w posiedzeniach zespołu rodzeństwa W.K.Z., J.Z., I.Z. (25 maja oraz 25 sierpnia 2021 r.), udział wzięła matka biologiczna dzieci (pozbawiona praw rodzicielskich). Zgodnie z art. 137 ust. 1 ustawy w skład zespołu wchodzi rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych praw rodzicielskich, tym samym powyższe stanowi naruszenie ustawowych regulacji. Zaznaczyć należy, że skutkiem pozbawienia rodziców władzy rodzicielskiej jest utrata przez nich ogółu praw i obowiązków m.in. prawa do uczestnictwa w wychowaniu dziecka, decydowania o nim, występowania w jego imieniu oraz zarządu jego majątkiem.

Z analizy przedłożonych protokołów wynika, że:

- a) dokumenty z 8 stycznia 2021 r. sporządzone dla dzieci K.D., A.D., T.D., protokoły z 13 stycznia 2021 r. sporządzone dla dzieci W.K.Z., J.Z., I.Z. oraz protokół z 28 kwietnia 2021 r. sporządzony dla M.O., nie zawierały w swojej treści opisu oraz odniesień do analiz stosowanych metod pracy z dzieckiem;
- b) wszystkie protokoły nie zawierały opisu w zakresie potrzeb modyfikacji planu pomocy dziecku. W dokumentach stosowano zamiennie zapisy typu cyt. „*brak PPD, jest w trakcie tworzenia*”, „*PPD w trakcie realizacji*”, „*zostanie wprowadzona do (...)*”, „*został zmodyfikowany*”;
- c) protokół z 8 stycznia 2021 r. oraz z 28 kwietnia 2021 r. sporządzony dla M.O. oraz protokoły z 25 sierpnia 2021 r. dla dzieci W.K.Z., J.Z., I.Z., nie odnosiły się do określenia i opisu potrzeb dziecka.

Powyższe stanowi naruszenie zapisów art. 136 ustawy.

W myśl art 138 ust. 2 ustawy, po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka Zespół formułował na piśmie wnioski dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w Placówce i przesyłał go do sądu. We wszystkich analizowanych przypadkach w dokumentacji znajdowało się potwierdzenie złożenia wniosku do właściwego sądu rejonowego. W dokumentacji znajdowały się 3 wnioski sporządzone po Zespole z 11 maja 2021 r. dla rodzeństwa K.D., A.D., T.D., w których Zespół uznał dalszy pobyt dzieci w Placówce za niezasadny. Z pisemnych wyjaśnień Dyrektora Placówki wynika, że pobyt rodzeństwa w Placówce jest niezasadny, ponieważ dla dzieci najlepsza byłaby piecza rodzinna. Uznano, że pobyt w pieczy instytucjonalnej jest niekorzystny ale uzasadniony do czasu umieszczenia

rodzeństwa w rodzinnej pieczy zastępczej. Zaznaczyć należy, że istotą wniosku jest poinformowanie właściwego sądu opiekuńczego o tym, czy zasadny i konieczny jest dalszy pobyt dziecka w placówce, czy też niezbędne byłoby podjęcie działań zmierzających do innego uregulowania jego sytuacji przez powrót do rodziny biologicznej czy umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto, wniosek nie jest wiążący dla sądu a dalsze działania zależą od jego uznania. Mając na uwadze sytuację małoletnich należałoby jednak uznać, że ich pobyt w Placówce jest zasadny do momentu umieszczenia ich w pieczy rodzinnej.

W okresie kontrolowanym zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka nie wydał żadnej opinii, o której mowa w art. 139a ust. 1 pkt. 1-5 ww. ustawy. W przypadku rodzeństwa W.K.Z., J.Z., I.Z, którzy zostali zgłoszeni do przysposobienia w latach wcześniejszych, przewodniczący Zespołu zgodnie z art. 139a ust. 1 pkt. 6 ww. ustawy, przekazał właściwemu ośrodkowi adopcyjnemu aktualne informacje o przebiegu pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz dokumentację, o której mowa w art. 38a ust. 1 ustawy.

(Dowody kontroli str. 772-820)

VI. Działania podejmowane na rzecz powrotu dziecka do domów rodzinnych i utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami, organizacji wizyt rodziców biologicznych dzieci.

Z pisemnej informacji Dyrektora Placówki wynika, że w celu realizacji powyższego zadania Placówka korzysta z zasobów kadrowych (prawnik, specjaliści, pracownik socjalny) Fundacji Gajusz, na mocy Porozumienia o współpracy z 16 czerwca 2020 r. oraz zawartej tego samego dnia Umowy Przetwarzania Danych Osobowych. Dyrektor Placówki oprócz wprowadzonej w związku z wystąpieniem epidemii COVID-19 procedury bezpieczeństwa, nie wprowadził żadnych odrębnych regulacji dotyczących zasady postępowania podczas odwiedzin oraz zasad urlopowania.

W przypadku sytuacji rodzinnej 3 małoletniego rodzeństwa mimo, że matka biologiczna pozbawiona była praw rodzicielskich, istniała możliwość reintegracji rodziny. Następstwem pozbawienia rodzica władzy rodzicielskiej jest utrata przez niego ogółu praw i obowiązków, jakie składają się na władzę rodzicielską. Pozbawienie władzy rodzicielskiej nie powoduje jednak ustania innych obowiązków i praw wobec dziecka w szczególności prawa do osobistej styczności. Dyrekcja, pracownicy Placówki oraz inni specjaliści zatrudnieni w instytucjach działających na rzecz dziecka i rodziny prowadzili działania mające na celu powrót dzieci pod opiekę matki biologicznej. W okresie kontrolowanym praca z mamą biologiczną oparta była na Planie działania opracowanym przez pedagoga Placówki.

Dokument sporządzony został we współpracy z psychologiem i prawnikiem, na podstawie *Wywiadu socjalnego* sporządzonego przez pracownika socjalnego Fundacji Gajusz. Plan został przesłany do Wydziału Wspierania Pieczy Zastępczej MOPS w Łodzi. Powyższe stanowi naruszenie obowiązujących przepisów prawa. Zgodnie z art. 10 ustawy pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190. Zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej ustawodawca jasno sprecyzował w art. 93 ust. 4 ustawy. Stanowią one zamknięty katalog zadań i nie mogą być dobrowolnie rozszerzane. Pracownicy Placówki (zwłaszcza wychowawca opracowujący plan pomocy dziecku) winni współpracować z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną. Zaznacza się, że aktywna, spójna oraz zintensyfikowana współpraca jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na poziomie gminnym i powiatowym, ma na celu opracowanie planów oraz ukierunkowanie działań na wzmoczoną pracę z rodziną biologiczną celem m.in. powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Tym samym, powyższe zadanie winno się realizować z poszanowaniem i respektowaniem ustawowych kompetencji i właściwości.

W przypadku sytuacji rodzinnej 3 rodzeństwa matka biologiczna ma ograniczoną władzę rodzicielską, a ojcu dzieci władza rodzicielska została zawieszona. Z dokumentacji wynika, że w okresie kontrolowanym nie było możliwości powrotu dzieci do domu rodzinnego. W okresie kontrolowanym matka odwiedzała dzieci w Placówce oraz na mocy zgody sądu z 1 marca 2021 r. urlopowwała je na 2-3 godzinne przepustki. Od 14 czerwca 2021 r. decyzją Dyrektora Placówki ze względu na niepokojące sytuacje, przekazywane przez dzieci oraz pracowników Placówki, do których miało dochodzić w trakcie urlopowań, przepustki do domu rodzinnego zostały wstrzymane. Dyrektor Placówki w sytuacji powzięcia informacji, że kontakty z rodzicem zagrażają dziecku, wystąpił do sądu opiekuńczego o wydanie decyzji ograniczającej kontakty rodzica z dziećmi jedynie do spotkań odbywających się na terenie Placówki - zgodnie z art. 113² i 113³ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Dla potwierdzenia tych okoliczności okazano kontrolującym pisma z 14 czerwca, 30 czerwca oraz 30 sierpnia 2021 r. Ponadto, wnioskowano o umożliwienie odbywania kontaktów osobistych i telefonicznych pod nadzorem pracownika Placówki. Pismem z 23 czerwca 2021 r. właściwy sąd przychylił się do wniosku Dyrektora Placówki i wyraził zgodę na kontakty matki z małoletnimi dziećmi jedynie na terenie placówki, bez możliwości urlopowania.

W przypadku 1 wychowanka matka biologiczna ma zawieszoną władzę rodzicielską. Wychowanek utrzymuje kontakt z pełnoletnią siostrą. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że działania kadry Placówki skierowane były na pracę z siostrą małoletniego. 23 lutego 2021 r. z siostrą wychowanka została sporządzona umowa, w której uściślono formę kontaktów dot. urlopowań i odwiedzin.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że osobom bliskim dzieciom oferowana była pomoc w zakresie prawnym. W trakcie odwiedzin na terenie Placówki pracownicy starali się angażować rodziców w rozwijanie zainteresowań dzieci poprzez podpowiadanie sposobów spędzania wolnego czasu. Motywowali rodziców do wspierania dzieci w rozwoju edukacyjnym i samodzielności.

W przedłożonej dokumentacji odnaleziono Karty pracy z rodziną biologiczną oraz Arkusz kontaktów z rodziną i osobami bliskimi. Dokumenty zawierały informacje na temat podejmowanych przez wychowawcę działań oraz częstotliwości kontaktów dzieci z osobami bliskimi.

(Dowody kontroli str.821-876)

Na podstawie dokonanych ustaleń kontroli wydaje się ocenę **negatywną**. Stwierdzone nieprawidłowości wpłynęły na obniżenie standardów opieki i wychowania, jakie powinien wypełniać Dom dla Dzieci Moje Drzewko Pomarańczowe. Ich przyczyną było nieprzestrzeganie i błędna interpretacja przepisów ustawy oraz brak ich znajomości. Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiadają:

1. Pan Przemysław Padechowicz – osoba pełniąca funkcję Dyrektora Placówki w okresie od 1.11.2020 r. do 31.05.2021 r.
2. Pani Hanna Drabik – osoba pełniąca funkcję Dyrektora Placówki w okresie od 1.06.2021 r. do nadal.

Wobec stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości **zalecam**:

1. Dostosować Regulamin Organizacyjny Placówki do przepisów ustawy, typu Placówki, realizowanych zadań, zatrudnianej kadry i faktycznej działalności zgodnie z § 5 ust. 1 Statutu Placówki.
2. Przed dopuszczeniem do pracy związanej z wychowaniem małoletnich lub opieką nad nimi, bezwzględnie weryfikować osoby (kandydatów do pracy z dzieckiem) pod kątem zamieszczenia ich danych w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, zgodnie z art. 21 ust.1 ustawy z dnia 13 maja

2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152).

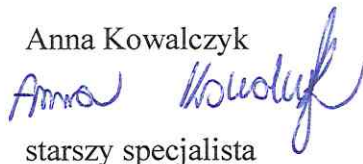
3. Zatrudniać w placówce opiekuńczo-wychowawczej osoby, posiadające zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do tej pracy.
4. Przy zapewnianiu opieki lub wychowania nad dzieckiem w Placówce przestrzegać zapisów art. 98 ust. 3 pkt 1 – 4 ustawy w związku z art. 99 ust. 4 ustawy.
5. Dostosować katalog danych zawartych w ewidencji dzieci, do § 17 ust. 5 rozporządzenia.
6. Dokumentować i sporządzać harmonogram czasu pracy (grafik) dla osób pracujących z dziećmi w Placówce.
7. Dokumentować przeprowadzane obchody w godzinach nocnych zgodnie z § 12 ust. 2 rozporządzenia.
8. Przestrzegać obowiązku wskazanego w art. 38c ustawy w zakresie wymiany informacji o sytuacji epidemiologicznej.
9. W okresach zorganizowanych wyjazdów wypoczynkowych - przestrzegać zapisów art. 93 ust. 4 pkt 1 ustawy.
10. Przestrzegać standardu opieki i wychowania w Placówce w szczególności poprzez:
 - a) zapewnianie dzieciom przebywającym w placówce stabilnego środowiska wychowawczego;
 - b) dostosowanie do § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia treści Zarządzenia Nr 3/06/2021 z 1 czerwca 2021 r. Dyrektora Placówki;
 - c) regularne i zgodne z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia wypłacanie kwoty pieniężnej do dyspozycji własnej wychowanka;
 - d) przestrzeganie aby każdorazowa wypłata tzw. kieszonkowego potwierdzana była przez dziecko własnoręcznym podpisem.
11. Prowadzić dokumentację dzieci zgodnie z przepisami prawa, w tym:
 - a) diagnozy psychofizyczne dzieci sporządzać zgodnie z §14 ust.1-2 i ust. 4 pkt. 4-5 rozporządzenia;
 - b) opracowywać plan pomocy dziecku zgodnie z § 15 ust.1 i 5 rozporządzenia;
 - c) wyznaczać cel pracy z dzieckiem adekwatny do sytuacji prawnej dziecka;
 - d) stosować nazewnictwo zgodne z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Diagnoza psychofizyczna dziecka);
 - e) zobowiązać pedagoga do sporządzania Arkuszy badań i obserwacji psychologicznych dla wszystkich dzieci umieszczonych w Placówce oraz Kart udziału w zajęciach

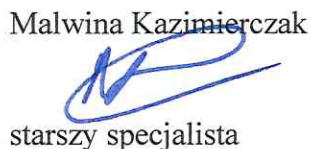
z opisem ich przebiegu, o ile dziecko tego wymaga zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia.

12. Na posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka zapraszać osoby do tego uprawnione wskazane w art. 137 ustawy.
13. W protokołach z zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka opisywać oraz odnosić się do analiz stosowanych metod pracy z dzieckiem; opisu w zakresie potrzeb modyfikacji planu pomocy dziecku oraz do określenia i opisu potrzeb dziecka.
14. Działania na rzecz powrotu dzieci do domów rodzinnych podejmować z zachowaniem ustawowych kompetencji i właściwości.
15. Zwiększyć nadzór i kontrolę ze strony Dyrektora nad bieżącą działalnością Placówki, oraz zatrudnionymi pracownikami.
16. Rozważyć możliwość zatrudnienia w Placówce psychologa i terapeuty.

Zgodnie z § 14 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477), zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.). Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden pozostawiono w aktach sprawy, drugi przekazano Dyrektorowi jednostki kontrolowanej.

Zespół inspektorów:

Anna Kowalczyk

starszy specjalista

Malwina Kazimierczak

starszy specjalista

Michał Nester

starszy specjalista

Z up. **WOJEWODY ŁÓDZKIEGO**

Piotr Pietrzak
Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej

